

Hvaler kommune
Planavdelingen
Storveien 32
1680 Skjærhalden

Skjærhalden, 21/5-2018

Dette brevet sendes på vegne av: DNT Nedre Glomma, Oslofjordens Friluftsråd, Naturvernforbundet i Østfold, Norsk Ornitologisk Forening Østfold og Østfold Botaniske Forening.

Uttalelse til 2. høring på kommuneplanen til Hvaler kommune, med høringsfrist 21. mai 2018.

Forum for natur og friluftsliv Østfold uttalte seg til Hvaler kommunes arealplan da den var på høring første gang, med frist 21. august 2017. Vi vil opprettholde de innspillene vi ga da, samt legge til ytterligere noen kommentarer til nye innspill.

Arealdisponering

Vi er positive til at Hvaler kommune følger føringene lagt i fylkesplan og holder seg til fortetting både når det gjelder boliger, næring og fritidsboliger. Kommunen har relativt lite areal og det er en stor fordel at allerede bebygde deler av øyene utnyttes enda bedre.

Vi har allikevel noen kommentarer til enkelte grep:

Planen åpner for at byggegrensen trekkes nærmere sjøen enn 100 meter på enkelte steder, både for næring, boliger og hytter. FNF Østfold er generelt for et strengt vern av strandsone og kystlinje. Hvaler kommune bør søke å opprettholde et strengt vern av 100-metergrensen og også ha et mål om å ta tak i eventuelle sjikanøse stengsler og tiltak som kan oppleves som "privatiseringer" innenfor byggegrensen. I Kystsoneplanen for Østfold leser vi: **Bygging og landskapsinngrep skal ikke tillates på arealer som har betydning for andre formål, som for eksempel friluftsliv, naturvern, naturmangfold, kulturminner, kulturmiljø, landskap, landbruk, fiskerinæring, havbruk eller annen samfunnsmessig betydning. Ved utarbeiding av reguleringsplaner som innebærer bygging i 100-metersbeltet på arealer som er delvis utbygd, skal ferdselshensyn og landskaps tilpasning spesielt vektlegges.** Det er altså kommunens ansvar å sørge for at statlige retningslinjer blir fulgt opp i arealplanen. Vi håper at kommunen legger til rette for allmenhetens tilgang til områder som

blir berørt av endringer av regler for 100-metersbeltet. Brygger og moloer kan blant annet være gode fiskeplasser, og parkeringsplasser bør være tilgjengelig for allmenn bruk.

Det er også store naturverdier i strandsonen. Vi er bekymret for at skjellsandbanker skal gå tapt da det finnes sjeldenheter der. Samtidig ser vi hvordan svartelistete arter som for eksempel krypeiner og rynkerose enkelte steder helt overtar vegetasjonsbildet nær sjøen til ulempe for stedegne arter. Vi synes en innsats for å bekjempe disse hører med til Hvalers framtidsplaner. Kanskje i en egen kommunedelplan for naturmangfold?

Vi mener fortsatt det hadde vært en fordel om Hvaler kommune hadde ferdigstilt prosjektet med å kartlegge og verdsette sine friluftsområder slik at man hadde innbyggernes bruk av nærfriluftsområder kartlagt. Det er synd at regulerte friområder forsvinner til boligbygging, men vi har også forståelse for at dette er en del av fortetningsstrategien. På Hvaler er det relativt kort vei til naturen alle steder, men områder som kan nåes uten bilkjøring bør også prioriteres. Det hviler et stort ansvar på kommuneadministrasjonens rutiner som skal sørge for å vurdere i hvilken grad naturmangfoldet berøres i søknader som gjelder tiltak i vann, som akvakulturanlegg og stikkledninger. Også her må kystsonenplanens retningslinjer følges.

Planens forhold til Naturmangfoldloven

Som nevnt i tidligere høringsuttalelse til detaljregulering for Stentippen øst, er vi bekymret for konsekvensene for friluftsliv og naturmangfold av dette tiltaket. Kommunen vurderer tiltaket til at det vil gi liten konsekvens for naturmangfoldet fordi fugler er mobile og Tangebekken beskyttes fra forurensing med et renseanlegg. Vi vil påpeke at i følge reguleringsplanen vil det i etableringsfasen, som kan vare inntil 2 år har vi fått opplyst fra Rambøll, vil reguleringsbestemmelsene ikke gjelde. Det betyr at eventuelt forurenset vann fra drift og anlegg vil gå urensert til Tangenbekken i inntil 2 år. Dette kan få konsekvenser for vannkvaliteten da bekken er svært stillestående om vinteren, og ved flere tilfeller blir tettet igjen ved utløpet. Uavhengig av om vannet renner opp i Arekilen eller ut i Ørekroken og Nasjonalparken vil det være mot Vannforskriftens hensikt, hvor hovedregelen er at alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse.

Vi mener fortsatt også at pukkverkets nærhet til Arekilen vil skape forstyrrelser for fuglene som holder til der. At fugler er mobile kan ikke brukes som et argument for at tiltaket ikke vil ha konsekvens for naturmangfoldet. Arekilen har egne vernebestemmelser som gjelder utenforliggende virksomhet som påvirker forholdene i reservatet og disse må veie tungt. Arekilen er et unikt reservat med flere sjeldne og truede arter som Hvaler kommune plikter å ta vare på etter naturmangfoldloven.

Hvaler kommune satser på sol-energi, noe som vi synes er veldig positivt. Vi ønsker ikke at det skal åpnes for små vindanlegg da dette tar areal og kan være skadelig for fugl og flaggermus. Vi anbefaler at man framfor alt ser på måter å spare energi på, i stedet for å åpne for tiltak som kan skape uønskede konsekvenser for naturen.

Nye innspill

Vi har registrert at planen som sendes på høring for andre gang, har tatt opp i seg forslaget om utbygging av Prestegårdsskogen med vei og boliger. Kommunens egen konsekvensutredning (Konsekvensutredning av nye innspill. Kommuneplanens arealdel 2017-2029 2. gangs behandling 15.02.2018) er entydig negativ til utvidelse av tettstedsgrensen i Skjærhalden, syd for Storveien (Fylkesvei 108): **Totalt sett negative konsekvenser. Forslaget tas ikke inn i ny arealdel da det innebærer en uheldig og unødvendig utvidelse av områdesenteret Skjærhalden utenfor langsiktig tettstedsgrense.** Ved igjen å inkludere dette forslaget i arealplanen går kommunen altså i mot sin egen

konsekvensutredning. Vi synes det er synd at politikerne velger å overse konsekvensene det får for både naturmangfold og friluftsliv, og vi støtter Fylkesmannens uttalelse: «**Vår vurdering er i sum at planen ikke tar tilstrekkelig særlige hensyn til naturmiljø, friluftsliv, landskap og allmenne interesser**». Kommunen viser til at artsregistreringene er gamle, og vi mener derfor at det mest ansvarlige kommunen kunne gjort først, er å kreve nye kartlegginger for å sikre at kunnskapsgrunnet er oppdatert. Prestegårdsmyra er et av områdene i Hvaler kommune med størst arts mangfold. Det er ønsket politikk fra nasjonalt hold at myrområder må skjermes fra utbygging, og ødelagte myrområder skal restaureres. (Miljødirektoratet) Dette både fordi myra er viktig leveområde for mange arter og fordi den fungerer som karbonlager og fordrøyningsbasseng. Med framtidige klimaprognoiser, med mer og kraftigere nedbør, vil myra spille en svært viktig rolle i forhold til flombegrensning.

Vi mener også at tiltaket får store konsekvenser for friluftslivet gjennom at kyststien, turstiene og lysløypa, er områder som må vike og blir direkte berørt av planen, både ved bortfall av arealer samt økt støy fra biltrafikk. Grensa til Ytre Hvaler Nasjonalpark er også i umiddelbar nærhet til ønsket avgrensning av forslaget, og vi mener at her bør det legges en større hensynssone.

Konklusjon

Hvaler kommune bør lytte til fagfolkene, og **ikke** ta inn forslaget om vei og boliger i Prestegårdsskogen i arealplanen. Området Stentippen øst bør **videreføres med arealformål næringsbebyggelse m/hensynssone kulturmiljø**.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund
Fylkeskoordinator
FNF Østfold